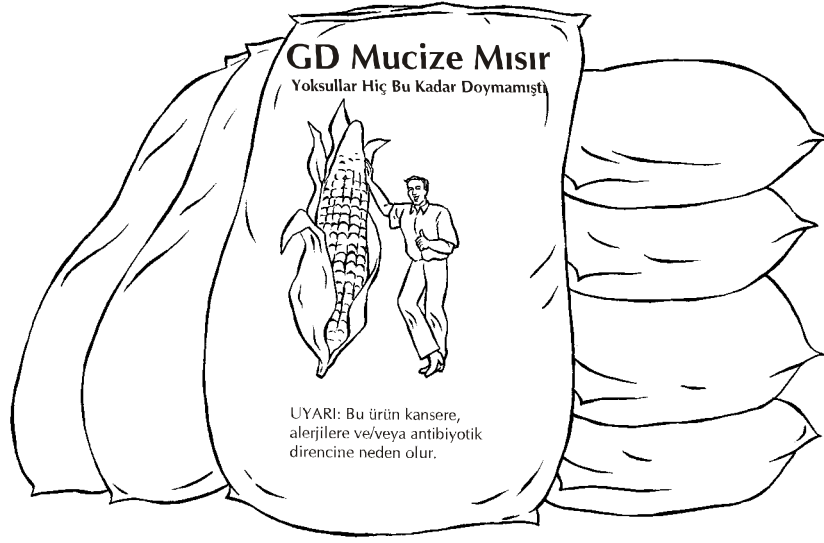

13

Genetiği Değiştirilmiş Gıdaların Sahte Vaatleri

Bu bölümde:	Sayfa
Hikaye: Çiftçiler GD pamuğa karşı çıkıyor.....	217
Geleneksel bitki ıslahı	218
GD ürünlerin geleneksel ürünlerden farkı ne?.....	219
GD ürünlerin yüksek maliyeti.....	219
GD gıdalar ve sağlık.....	220
Hikaye: Asya Altın Pirinci	221
GD ürünlere bağlı çevre sorunları	222
Üzölmektense tedbirli olmak.....	223
Tohumların ve gıdaların genetiğinin değiştirildiğini nasıl anlayabiliriz?	223
Hikaye: Direnişin ana tohumları	224
GD gıda yardım olarak gönderiliyor	224
Toplum tohum koruyucuları	225
Hikaye: Köylüler tohum takası yapıyor	225

Genetiği Değiştirilmiş Gıdaların Sahte Vaatleri

Toplandıktan sonra bozulmayan domatesler... bol miktarda pestisid uygulamasına dayanabilen buğday ve soya fasulyesi... topraktaki haşereleri öldüren tohumlar. Bunların hiçbiri doğal değil. Ama var olmaya devam ediyorlar. Bu tür yeni gıdalara genetiği değiştirilmiş (GD) gıdalar denir. Bu yeni ürünlerin sağlıklı olup olmadığı konusunda fikir birliği yoktur. Bunları üretenler gıda güvenliğini arttıracaklarını, dünyayı beslemeye yardımcı olacaklarını ve biyoyakıt kaynağı oluşturarak (bkz sf 508) petrole olan bağımlılığımıza son vereceklerini söylüyorlar. Diğerleri ise insanlara ve çevreye zararlarından söz ediyorlar. Hangisine inanırsak inanalım, çiftçiliğin ve gıda güvenliğinin bugünü ve yarını bizi etkiler ve bu yeni ürünler de bu alanda değişikliklere yol açmıştır. GD ürünlerin çoğu mucitlerinin iddia ettiği gibi bol ürün, daha iyi beslenme ya da sağlığa bir fayda sağlamaz. Uzun sözün kısası, GD ürünlerin yoksullara da, açlık sorununu çözmeye de bir katkısı yoktur. GD ürünlerin çoğu, bunların tohumunu üretene ve satan şirketlerce daha fazla pestisid ve gübre satabilmek için icat edilmiştir.

GD gıdalar açlık denen sosyal soruna pahalı ve insan yapısı tohumlarla teknik bir çözüm önermektedir. Ancak çiftçiler bu tohumları sürekli satın almak, üretim yapabilmek için pestisidleri ve gübrelere kullanmak zorunda olduklarından açlık azalmaz, tam aksine artar. Sonuç, daha az gıda güvenliği ve daha az gıda egemenliğidir.

Çiftçiler GD pamuğa karşı çıkıyor

Basana, Hindistan'ın Karnataka eyaletinde bir çiftçidir. Yıllar önce, GD ürünler henüz çok yeniyken, Monsanto Corporation adlı bir şirketin adamları ona gelerek yeni bir pamuk türünün tohumlarını ve yanında gübresini bedava vermeyi teklif ettiler. Her hafta gelerek ürünün durumuna bakacaklarını ve tarlasını ilaçlayacaklarını söylediler. Basanna'ya göre bu bulunmaz bir fırsattı. Şirket işin çoğunu yapacak, o da neredeyse hiç masraf etmeden pamuk hasat edecekti.

Basanna olayın Monsanto'nun GD deneylerinden bir olduğunu bilmiyordu. Monsanto'nun adamları düzenli olarak ilaçlama yapıyorlardı ama üründe hala pamuk kurdu ve diğer haşereler vardı. Basanna bu kadar çok ilaca gerek olan ve bir türlü iyi gelişemeyen pamuğun cinsini merak etti. Bir süre sonra bu yeni cins pamuğu yetiştiren başka çiftçiler de olduğunu öğrendi. Ayrıca Karnataka Eyaleti Çiftçi Birliği'nin bu pamuğu ya da teşvikçi şirketi beğenmediğini de öğrendi. Daha fazla bilgi edinmek için bu çiftçilerin düzenlediği bir toplantıya katıldı.

Basana yeni pamuğun daha önce kullandığına göre çok daha fazla kimyasal kullanmasını gerektirdiğini, bunun da toprağın verimliliğini azaltacağını öğrendi. Ayrıca bu pamuğun eski pamuktan daha fazla para kazandırmayacağını anladı. Patenti şirkete ait olduğu için pamuk tohumlarını yeniden ekmesine izin verilmediğini işitti. Hepsinden de kötüsü, bu pamuğa ait polenlerin rüzgarla taşınarak komşusunun ürünlerini de etkileyebileceğini öğrendi. Komşusunun ürünleri polenlendiği zaman, o da ertesi yıl tohumları ekemeyecekti.

GD pamuğun hem kendi çiftliği hem de tüm toplumu için tehlike oluşturduğunu anlayınca Basana da Karnataka Eyaleti Çiftçi Birliği'ne katıldı. Binlerce çiftçi bir araya gelerek GD pamuk hakkındaki düşüncelerini tüm dünyaya açıklamayı planladılar. Bir eylem planladılar ve toplanmadan bir gün önce ülkedeki tüm basın kuruluşlarına şöyle bir mektup gönderdiler:

Cumartesi günü Karnataka'da üç tarla kül edilecek. Aktivistler bu tarlaların sahipleriyle temasa geçerek ne yapılacağını, neden yapılacağını ve uğrayacakları zararın nasıl telafi edileceğini bildirmişlerdir. Cumartesi öğleleyin, binlerce çiftçi toplanıp kameralar önünde tarlaları yakarak açık, önceden ilan edilmiş bir sivil itaatsizlik eylemi gerçekleştireceklerdir.

Ertesi gün söz verdikleri şeyi yaptılar. Yakılan ilk tarla Basanna'nın tarlasıydı. Yakma işine bizzat kendisi destek verdi çünkü dürüst olmadıkları ve GD pamuk hem kendine hem de komşularına ait tarlalara çok zarar vereceği için Monsanto'ya kızgındı. Çiftçiler Birliği'nin yakılan ürünü için ödediği parayla, geleneksel pamuk tohumu olarak eskiden ektiği pamuk türünü yeniden ekmeye başladı.

Tartışma için sorular

- Hiç kendi ürünlerini tahrip eden bir çiftçiye rastladınız mı? Bir çiftçi ya da siz, böyle bir şey yapar mısınız?
- Karnataka'lı çiftçilerin GD ürünlere ne kadar çok karşı olduklarını gösterebilecekleri başka yollar aklınıza geliyor mu?
- "İslah edilmiş" GD tohumlar ekmenin yararları nelerdir?
- GD tohumların "saklı" maliyeti nedir?
- GD tohumlar hakkında başka ne biliyorsunuz?

Geleneksel bitki ıslahı

Tüm canlı varlıklarda **gen** adı verilen çok küçük parçacıklar vardır. Genler bitki, hayvan ya da insanın nasıl büyüyeceğini ve ne olacağını belirler: tohumdan bitki, yumurtadan civciv ve meniden insan. Sıcak, soğuk, rüzgar, toprak kalitesi ve benzeri durumlarla karşılaştığında bitkinin nasıl gelişeceğini bitkideki genler belirler. Bitkinin rengi, biçimi, büyüklüğü, yavaş ya da hızlı gelişmesi, çiçek ve meyve verme zamanı ya da ihtiyaç duyduğu besinler genleri tarafından belirlenir.

Her hasattan sonra çiftçiler en iri mısır tanelerini ertesi yıl ekmek için tohumluk olarak seçtiklerinde, büyük tohumların genleri bir sonraki yılın tohumlarına geçer ve bir süre sonra küçük tohumlar kaybolur.

Sağlıklı bitkilerin tohumlarını seçerek gelecek mevsimdeki ürünlerin daha güçlü olmasını sağlayabilirsiniz.

Bitki ıslahı işte böyle işler. Bitki ıslahı yavaş bir seçme süreci sonucunda bitkide çiftçinin istediği özelliklerin gelişmesini sağlamaktır.

GD ürünlerin geleneksel ürünlerden farkı ne?

Genetik mühendisliği bitki yetiştiriciliğinden farklı bir şeydir. Bilim insanları laboratuvar yöntemlerini kullanarak bitkilerin ya da hayvanların genlerinde geleneksel bitki yetiştiriciliğinin yaptığından çok daha fazla biçimde değişiklikler yaparlar. Bitkide arzu ettikleri özellikleri sağlayabilmek için pirinç ve mısır gibi tamamen farklı 2 bitkinin genlerini bir araya getirebilirler. Bitki genlerini hayvan genleriyle karıştırabilirler. “Genetik mühendisliği” denmesinin nedeni de bu. Bitki bilimci, bir mühendis gibi asla doğal olmayacak yeni bitkiler ve hayvanlar “inşa” ediyorlar. GD bitkiler daha kaliteli olan yeni türler değildir. Bunlar daha önce hiç var olmamış yeni bitki türleridir. Şirketler hızla büyüyen ve odunu kağıt yapımı için yumuşak olan ağaçlar, uzun süre saklanmasına rağmen tazeliğini kaybetmeyen domatesler, yüksek dozda pestisidlere direnebilen soya fasulyesi, buğday ve pamuk ve normalden daha iri balıklar ya da diğer hayvanlar gibi yeni kombinasyonlar elde etmek için her yıl milyarlarca dolar para harcarlar.

GD ürünlerin yüksek maliyeti

GD ürünler yetiştirmek geleneksel ürünleri sürdürülebilir bir biçimde yetiştirmekten daha pahalıdır. Bir önceki üründen elde edilen tohumları saklamak yerine çiftçiler genellikle her yıl gübre ve pestisidlerle birlikte GD tohumları almak zorundadır. GD ürünlerin başka birçok saklı maliyeti vardır. Beslenme açısından yetersiz ve çevreye zararlı olabilirler (bkz sf 222). GD ürünleri ekmekten önce bu “saklı” maliyeti düşünün.

GD Gıdalar ve Sağlık

İnsanlar yediklerinde hasta oldukları için GD gıdaların sağlık üzerine bazı etkileri bilinmektedir. Başka sağlık sorunlarından da kuşkulandırılmış ama henüz ispatlanmamıştır. ABD'de ve diğer ülkelerdeki hükümet kuruluşları GD ürünlerin sağlık üzerine muhtemel etkilerini araştırmayı reddediyorlar. Bu ürünleri geliştiren şirketler ürünlerinin tahlil edilmemesi için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

GD ürünler ve onlardan yapılan gıdalar genellikle etikette belirtilmezler, normal ürünlerle ve gıdalarla karıştırılırlar. Bu durum, bir GD gıdanın tehlikeli olup olmadığını ya da bir kişinin GD ürünler yediği için hastalanıp hastalanmadığının anlaşılmasını zorlaştırır.

GD ürünlerden kaynaklanan sağlık sorunları

GD ürünlerin sağlık etkilerini kesin olarak bilebilmek için yıllar boyu sürececek çalışmalara ihtiyaç vardır. Bilim insanları, GD ürünlerin şu sağlık sorunlarına yol açabileceğini gösteren bazı çalışmalar yaptılar:

Alerjiler

GD ürünlerden yapılan gıdalar daha önce hiç yenilmemiş maddeler içerir. Bunları yiyenlerde bu gıdalara karşı kötü tepkiler gelişebilir. GD ürünlerdeki hangi maddelerin **alerji**ye yol açtığını bilmediğimiz için, çok sayıda insan sık sık yedikleri gıdaların birçoğuna karşı alerjik hale gelebilirler.

Pestisid zehirlenmesinde artış

GD ürünlerin çoğu büyük miktarlarda kimyasallar kullanıldığında iyi gelişir. Bazı GD tohumlar pestisidli olarak geliştirilmiştir. Bazı pestisidlerin kısıtlı kullanımı çiftçilerin yararına. Aşırı kullanım hem insanların hem de çevrenin pestisidlerden zehirlenmesine neden olur (bkz Bölüm 14).

Kanser ve organ hasarı

GD patates ve domatesle beslenen hayvanların midelerinde kansere, böbrek harabiyetine ve beyin gelişim azlığına neden olan değişiklikler ortaya çıkar. GD gıdalar tahlil edilmezse ya da etiketlenmezse doktorların kanser ya da organ hasarının GD gıdalara bağlı olduğunu bilmeleri imkansızdır.

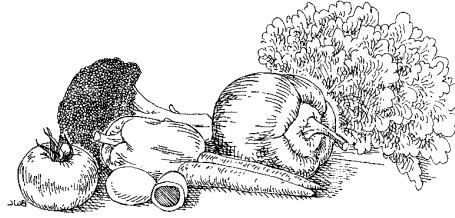
Antibiyotik Direnci

Bazı GD gıdalarda genetik mühendisliği sonucunda **antibiyotik direnci** genleri bulunur. Bazı bilim insanları bu gıdaları yiyenlerin midesindeki bakterilerde de **antibiyotik direnci** geliştiğini düşünürler. Bu insanlar hasta olup antibiyotik alırsalar ilaç etkili olmayabilir.

Asya'da Altın Pirinç

Dünya genelinde milyonlarca insan diyetlerinde A vitaminini eksikliğine bağlı körlükten muztarıptır. Bu soruna çözüm olarak, A vitamini içeren Altın Pirinç adı verilen bir GD pirinç geliştirildi. Üretici şirket, Altın Pirinç'i pirincin ana gıda olduğu ve A vitamini eksikliğine bağlı körlüğün ciddi bir sorun oluşturduğu Asya ülkelerindeki tüm çiftçilere satmayı planladı. Şirket çiftçilerin geleneksel türler yerine Altın Pirinç üretmelerini bekledi.

Ancak, Altın Pirinç insanların kör olmasını önlemedi. Altın Pirinç'in iyileştirmeye çalıştığı körlük A vitamini eksikliğine bağlı değildi. Asıl neden doğal olarak A vitamini içeren değişik sağlıklı gıdalardan yeterince yenmemesiydi. Bir kimse Altın Pirinç yese bile birlikte yemesi gereken diğer gıdalardan gelecek besinler yeterli olmadıkça A vitamini işe yaramaz.

Sağlıklı bir diyetle sebze ve meyveler de olmalıdır.

Körlüğün ve açlığın yol açtığı diğer sorunları GD pirinç gibi teknik çözümlerle önlemeyi denemek yerine gıda güvenliğini arttırmak daha iyi bir yöntemdir. Altın Pirinç'in mucitleri yoksulluk ve kötü beslenme gibi gerçek nedenleri hesaba katmadıkları için insanların kör olmasını önleyemiyorlar.

Kötü beslenmeden kaynaklanan sorunları çözmek için daha iyi bir yol

Altın Pirinç, yoksulluğa ve kötü beslenmeye bağlı körlük gibi sosyal bir sorunu GD ürünler gibi teknik bir çözümlerle halletmeyi denemenin tipik bir örneğidir. Ancak bir başka çözüm daha vardır.

Taze meyvelerde, koyu yeşil yapraklı sebzelerde ve diğer gıdalarda bol miktarda A vitamini bulunur (iyi beslenme hakkında bilgi edinmek için bir genel sağlık kitabına bakın).

Bangladeş'te halk çocukların yeterince besleyici gıda almasını sağlamak için aile bahçeleri oluşturmak üzere organize oldu. Helen Keller International adlı derneğin yardımıyla, kötü beslenmeye bağlı körlüğü ve diğer hastalıkları önlemek için 600 bin aile bahçesine ekim yapıldı. Aile bahçeleri, sonuçta pek de işe yaramayan GD gıdalar gibi pahalı teknik çözümleri kullanmadan beslenmeyi ve gıda güvenliğini iyileştiren bir yöntemdir.

GD Ürünlere Bağlı Çevre Sorunları

Büyük şirketler az sayıda tohum türü üretip sattıklarında ve dünya genelinde çiftçileri ikna edip sadece bu tohumları kullandırdıklarında, birçok değişik bitki türü kaybolacak, gıda güvenliği zarar görecektir. Ancak GD ürünlerin çevre üzerine en zararlı etkisi sağlıklı bir çevre için şart olan biyoçeşitliliğin kaybıdır (bkz sf 28).

Doğal haşere kontrol edicilerin kaybolması. Bazı GD ürünler kendiliğinden pestisidlidir. Pestisidler özenli biçimde kullanılmazsa öldürmeleri gereken haşerelerde direnç gelişir (bkz sf 252).

Yaban hayatında ve toprakta tahribat. GD ürünlerdeki pestisidler toprakta yaşayan yararlı bakterileri ve böcekleri de öldürür. Ayrıca bitkilerde tozlaşmaya ve haşere kontrolünde yardımcı olan kuşlara, yarasalara ve diğer hayvanlara da zarar verir.

Çevredeki diğer bitkilere olan etkiler. GD ürünlerdeki polenler rüzgarın etkisiyle benzer bitkilere yayılır. GD bitkiler henüz yeni olduğu için bu durumun ileride nasıl bir etkiye yol açacağı şimdilik bilinmiyor.

GD ürünler çevreyi tahrip ettiğinde çiftçiler sıkıntıda kalır.

Üzülme tence tedbirli olmak

Bir Afrika atasözü “ırmağın derinliğini ölçmeniz gerekirse önce bir ayağınızı sokun, böylece boğulma riskini önlersiniz” der. Bu, ihtiyatlı davranmak ve ihtiyat ilkesini (bkz sf 33) takip etmek daha akıllıca bir iştir demenin başka bir yoludur. Yeni icatları ve maddeleri kullanmayı düşündüğümüzde, gereksiz yere zarar görmemek için önce bunların güvenli olup olmadığını öğrenmemiz gerekir. Şirketler ve hükümetler, yol açabileceği zararları bilmeden GD gıdaları ekmemizi ve yememizi sağlayarak her gün üzerimizde deney yapıyorlar. Bir yerine iki bacağımızla “nehrin derinliğini test etme” ye zorluyorlar!

Tohumların ve gıdaların genetiğinin değiştirildiğini nasıl anlayabiliriz?

GD tohumların çoğu görüntü, temas, koku ya da tad bakımından normal tohumlardan farklı olmadığından, hakkındaki gerçekleri bilmeyen çiftçiler tarafından ekilebilir. GD ürünlerin çoğunu üreten Monsanto şirketi “GD gıda” etiketini koymayı reddettiği için insanlar GD gıda yiyip yemediklerini bilmiyorlar. Tohumların ve gıdaların GD olup olmadığını öğrenmenin tek yolu genetik yapılarını test etmektir. Test cihazları ABD ve Avrupa’da vardır ama pahalıdır.

Direnişin Ana Tohumları

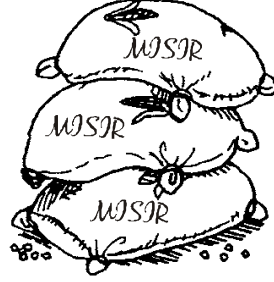
Meksika'nın Chiapas eyaletinde çiftçiler GD ürünlerin polenlerinin mısırlarını etkilemesinden kaygı duyuyorlardı. Uluslararası destekçilerin yardımıyla, ürünlerin bir biçimde etkilenip etkilenmediğini araştırmak için bir yol buldular. Projeye "Direnişin Ana Tohumları" adı verildi.

Tohumlar Avrupa ya da ABD'deki firmalardan satın alınan test cihazlarıyla analiz edildi. Ürünlerinin GD mısırla bulaşıp bulaşmadığını öğrenenler, toplumlarını ve hükümetlerini durumdan haberdar ettiler ve sorunun daha da yayılmasını önlemeye çalıştılar. Tohumları kendileri analiz ettikleri için, çiftçiler sürecin kontrolünü -yetiştirdikleri ürünlerde ne olduğunu bilmeyerek kaybedilen bir kontrol- ele geçirdiler. Ürünlerinin kontrolünü ele alarak, Chiapas'taki çiftçiler gıda güvenliklerini korurken uzun süreli gıda hakimiyetini de sağladılar.

GD Gıda Yardım Olarak Gönderiliyor

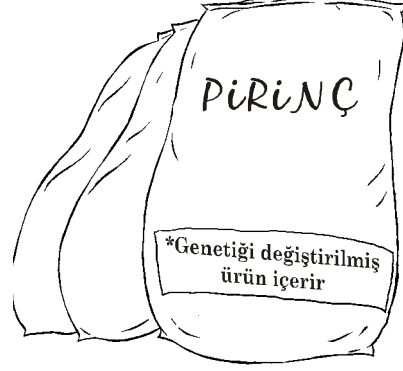
Birçok ülke GD gıdaların yetiştirilmesini ve satılmasını yasaklamıştır. Ancak bu ülkelerde bile, GD gıdalar gıda stoklarında yerini almaktadır. Yoksul ülkelerde, GD gıdaların pazarlara ve evlere girmesini sağlayan yollardan biri gıda yardımıdır.

Ülkeler şiddetli açlıkla karşı karşıya kaldıklarında genellikle Birleşmiş Milletler'den ya da herhangi bir ülkeden tahıl yardımı alırlar. GD gıda üreten ülkeler bunları gıda yardımı olarak verirler. Bu, çiftçileri, aç insanları ve hükümetleri GD gıdalar ve açlık arasında bir seçim yapmaya zorlar. Ancak bazen, bir felaket anında bile direnen hükümetler vardır. Örneğin, 2002 kışındaki şiddetli kıtlık döneminde Zambia ve Zimbabwe'ye gıda yardımı olarak GD mısır teklif edilmişti. Zambia GD gıda yardımını reddetti. Bu karardan sonra yabancı bağışçılar Zambia'ya fazla gıda üreten Afrika ülkelerinden gıda satın alması için para yardımı yaptılar. GD gıdanın yasak olduğu bazı Avrupa ülkeleri ise GD tahıl içermeyen gıdalar teklif ettiler. Zimbabwe hükümeti de çok sayıda aç vatandaşının baskısını hissetti. Zimbabwe GD gıda yardımını kabul etti, ama mısırın öğütülmüş olarak verilmesini isteyerek tohumluk olarak kullanılmasının ve ileride doğabilecek sorunların önünü baştan kesti.

Toplum tohum koruyucuları

Dünya genelinde, toplumlar GD ürün tehlikesine karşılık veriyorlar. Bazı insanlar hükümetlerden GD gıdalara etiket koymasını böylece onları almaktan ve yemekten kaçınmalarına fırsat verilmesini istiyorlar. Diğerleri bölgelerinde hiçbir GD ürününün ekilmesini istemiyorlar. Çok sayıda toplum tohumla ilgili geleneksel ve **toplum tohum yönetimi** uygulamalara dönmüş durumda.

Toplum tohum yönetimi toplumların sahip oldukları tohumların kontrolünü ele alarak çeşitli tohumları ileride ekmek üzere saklamaları ve bu tohumların kayıtlarını özenle tutmalarınıdır. Bu yolla, toplumlar önemli tohum kaynaklarını canlı tutarlar ve biyoçeşitliliği korurlar. Ayrıca dışarıdan birilerinin geleneksel tohumları üzerinde mülkiyet hakkı iddia etmelerini de önlerler.

Hükümetler ulusal tohum bankaları kurarak ürün çeşitliliğini korumalı ve bazı bitki türlerinin hiç ekilmemesinin ve giderek kaybolup gitmesinin önüne geçmelidir. Gıda güvenliğinin ve gıda hakimiyetinin sağlanması için tohum kaynaklarının kontrolünü elde tutmak şarttır.

Köylüler tohum takası yapıyor

Meksika'daki Vicente Guerrero köyü halkı geleneksel tohumlarını kaybetmekten endişe ediyorlardı. Köyün yaşlıları çok sayıda mısır türü, mısırdan bir fazla fasulye türü olan zamanları hatırladılar. Şimdi sadece 2 mısır, 4 de fasulye türü var. Tohum şirketlerinin sadece 1 yıl ekilebilen ya da yetiştirmek için pahalı kimyasallardan aşırı miktarda kullanmak gereken tohumlar ürettiklerini bildikleri için köylüler bir şeyler yapmaya karar verdiler.

Köylüler civardaki ahaliyi büyük bir eğlenceye davet ettiler ve herkesten pişirmek için bir gıda ve en sevdikleri tohumlardan getirmelerini istediler. İnsanlar tohumları alıp satacaklar, sevdikleri ürünlerden yemekler pişirecekler ve bu ürünlerin nerden geldiğini ve nasıl yetiştirildiğini anlatacaklar. Bu buluşmaya tohum takası adı verildi.

Bazı çiftçiler yıllardır görülmeyen mısır ve fasulye çeşitleriyle geldiler. Tohumları ekmesi için başkalarına verdiler. O yıl tohum takasında 5 çeşit mısır, 8 çeşit fasulye vardı. Ertesi yıla kadar, tohum takası haberleri tüm bölgeye yayıldı, çiftçiler dedelerinin bile çocukluktan beri görmedikleri tohumları alıp getirdiler.

Birkaç yıl sonra, köyde 20'den fazla mısır, 40'tan fazla fasulye çeşidi toplandı. Bazıları kuru yamaçlarda, diğerleri nemli vadilerde, bir başkası düz arazide daha iyi geliştiği için bitki çeşitliliği her yıl bir miktar mısır ve fasulyenin yetişmesini garanti ediyordu. Vicente Guerrero'daki birçok kişi bu ürünleri ekmeye başladı, artık köylülerin tohumlar üzerindeki kontrolü kaybetme korkusu bitti. Değişik türde bitkiler tükettikleri için beslenmeleri de iyileşti.

Şimdi bölgedeki diğer köylerde de tohum takası yapılıyor ve çok sayıda eski ürün tekrar gündeme geliyor. Vicente Guerrero'daki çiftçiler eski ürünlerini ekip biçmelerinin sadece gıda güvenliklerini iyileştirmekle kalmayıp büyük bir eğlence düzenlemeleri için bir fırsat da yarattığını söylüyorlar!